

Strategie prevence kriminality

Platforma pro bezpečnost, veřejný
pořádek a prevenci kriminality města
Svitavy

2017 - 2021



↑ Poznámka:

Pro logo použité na první straně strategie bylo využito hesla „Prevence se musí vyplatit“, jež využívá Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Město Svitavy se tak identifikuje s metodikou tohoto subjektu, která byla zásadní pro vznik a směřování většiny preventivních aktivit ve Svitavách od roku 1998 do současnosti.

Obsah:

1. ÚVODEM – VÝZNAM A VYUŽITÍ STRATEGIE.....	3
2. ANALÝZA VÝCHOZÍ SITUACE V OBLASTI BEZPEČNOSTI A PREVENCE KRIMINALITY.....	4
2.1. ANALÝZA ÚDAJŮ O NÁPADU TRESTNÉ ČINNOSTI	4
2.1.1. Kriminalita (přečiny i zločiny).....	4
2.1.2. Pachatelé	5
2.1.3. Oběti	6
2.1.4. Vývoj přestupků v letech 2010 - 2016	6
2.1.5. Rozbor přestupků v posledních po sobě následujících letech 2015 -2016	7
2.2. ANALÝZA ZÁKLADNÍCH SOCIÁLNÍCH UKAZATELŮ	7
2.2.1. Nezaměstnanost a sociální dávky.....	8
2.2.2. Vyloučené lokality na území města	10
2.3. INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA.....	12
2.4. SWOT ANALÝZA V OBLASTI BEZPEČNOSTI, VEŘEJNÉHO POŘÁDKU:.....	13
2.5. ANALÝZA PŘÍLEŽITOSTÍ A RIZIK V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY:	14
3. STRATEGICKÝ RÁMEC V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY	16
4. REALIZACE STRATEGIE.....	23
5. FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ PREVENTIVNÍCH AKTIVIT	23
6. KONTROLA A VYHODNOCOVÁNÍ.....	24
7. ZÁVĚR.....	25

1. Úvodem – význam a využití strategie

Strategie v oblasti prevence kriminality ve Svitavách kontinuálně navazuje na období let 1998 – 2016, kdy bylo město Svitavy aktivně zapojeno do tzv. Komplexního součinnostního programu prevence kriminality na místní úrovni (dále jen KSP). Od roku 2005 se tento program uskutečňoval pod názvem „Partnerství“. V dalších letech až do současnosti byl průběžně finančně podporován z krajské nebo republikové úrovně. Účast města Svitavy v těchto programech vyplynula z velmi aktivní činnosti v oblasti bezpečnosti, iniciované politickou reprezentací prakticky již od roku 1992. V tomto období město uskutečnilo řadu preventivních opatření, projektů i programů, aniž by disponovalo ucelenou koncepcí problematiky prevence kriminality. Na řešení vznikajících problémů město reagovalo a v dalších letech na tyto projekty navazovalo cílenou preventivní činností. V roce 1998 byla ve městě zřízena komise pro prevenci kriminality (dále jen KPPK), která se stala iniciátorem systematického preventivního působení.

Pro oblast bezpečnosti byla klíčová zejména rozhodnutí městských zastupitelstev v jednotlivých volebních obdobích, pozitivní spolupráce zainteresovaných subjektů, činnost MP Svitavy, Policie ČR a dalších institucí zapojených do činnosti KPPK. Zásahu na vytváření podmínek v předmětné oblasti měl i osobní přístup vedoucích pracovníků města, policií, okresního soudu, státního zastupitelství a odborů nebo oddělení MěÚ. V roce 1998 bylo také zřízeno místo koordinátora prevence kriminality. Město Svitavy se od počátku řídilo metodikou Odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR (dále jen OPK MV ČR – dnes Odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality), která vznikla jako výsledek vědeckého úkolu uloženého Institutu pro kriminologii a sociální prevenci při Ministerstvu spravedlnosti ČR (dále jen IKSP).

Po završení a vyhodnocení předchozích období je **základním cílem tohoto materiálu vytvořit dokument, který bude východiskem pro řešení situace v oblasti bezpečnosti, veřejného pořádku a některých sociálních deviací ve Svitavách v období 2017 - 2021.**

Vytvořením strategie v předmětné oblasti vedení města pověřilo v minulosti pracovní skupinu, v níž byli zastoupeni kromě dalších např. zástupci Územního odboru Policie ČR Svitavy, Okresního soudu ve Svitavách, Okresního státního zastupitelství ve Svitavách, HZS Pardubického kraje, územního odboru ve Svitavách, Městské policie Svitavy, odboru pro projednávání přestupků MěÚ Svitavy, Střediska Probační a mediační služby ve Svitavách (dále jen PMS) a koordinátor prevence kriminality MěÚ Svitavy. Na práci skupiny z minulých let navazuje tímto materiálem tzv. **Platforma pro bezpečnost, veřejný pořádek a prevenci kriminality** (dále jen platforma), která v roce 2014 nahradila KPPK s obdobně zaměřenými cíli.

Základním úkolem platformy ve vztahu k vytvoření strategie je aktualizovat dokument, na jehož základě se budou vytvářet podmínky pro rozvoj v uvedených oblastech bezpečnosti, veřejného pořádku a prevence kriminality. Dokument bude zpracován ve struktuře doporučené MV ČR, využije zkušeností z předchozích let i řady analytických podkladů se snahou o srozumitelnost všem profesionálům - pracovníkům zapojených subjektů i běžným občanům města. Jednou ze základních podmínek bude pravidelné (každoroční) vyhodnocování jednotlivých oblastí, jež bude v souhrnné písemné zprávě předloženo orgánům města a zveřejněno na webových stránkách.

www.svitavy.cz → Úřad → Bezpečnost → Prevence kriminality → Programy a projekty → 2015 ...

Platforma pro bezpečnost, veřejný pořádek a prevenci kriminality

2. Analýza výchozí situace v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality

2.1. Analýza údajů o nápadu trestné činnosti

Město Svitavy připravuje každoročně na jednání rady a zastupitelstva města podrobnou zprávu, která komplexním způsobem analyzuje problematiku bezpečnosti a prevence sociálních deviací (mimo jiné i kriminality). Zpráva je pravidelně projednávána v měsíci březnu – dubnu za předchozí kalendářní rok. Součástí zprávy je detailní analýza o nápadu trestné činnosti na území města Svitavy i správního obvodu, zpráva městské policie, odboru pro projednávání přestupků (v současnosti oddělení přestupkové odboru správních činností) a koordinátora prevence kriminality. Z jednotlivých materiálů jsou připravovány také srovnávací přehledy, z nichž občané i odborná veřejnost mohou získat informace o vývoji bezpečnosti a kriminality za několik let zpětně. Analytické údaje jsou doplněny rovněž o institucionální analýzu zahrnující mimo jiné podíl jednotlivých subjektů na realizaci programu prevence kriminality a podrobný rozbor programů, jednotlivých projektů a některých jednorázových opatření. Jedenkrát za 5 let město na téma prevence, případně i fungování samosprávy provádí hlubší sociologická šetření. Jednotlivé výstupy jsou zveřejněny na webových stránkách:

www.svitavy.cz → Úřad → Bezpečnost → Prevence kriminality → Programy a projekty → (příslušný kalendářní rok)...

Poznámka:

Níže uvedené údaje v tabulkách jsou povinným minimem údajů doporučených ze strany OPK MV ČR¹.

2.1.1. Kriminalita (přečiny i zločiny)

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková
2010	564	33	2	293
2011	531	39	8	293
2012	508	24	3	286
2013	548	25	3	311
2014	553	33	7	287
2015	425	33	3	197

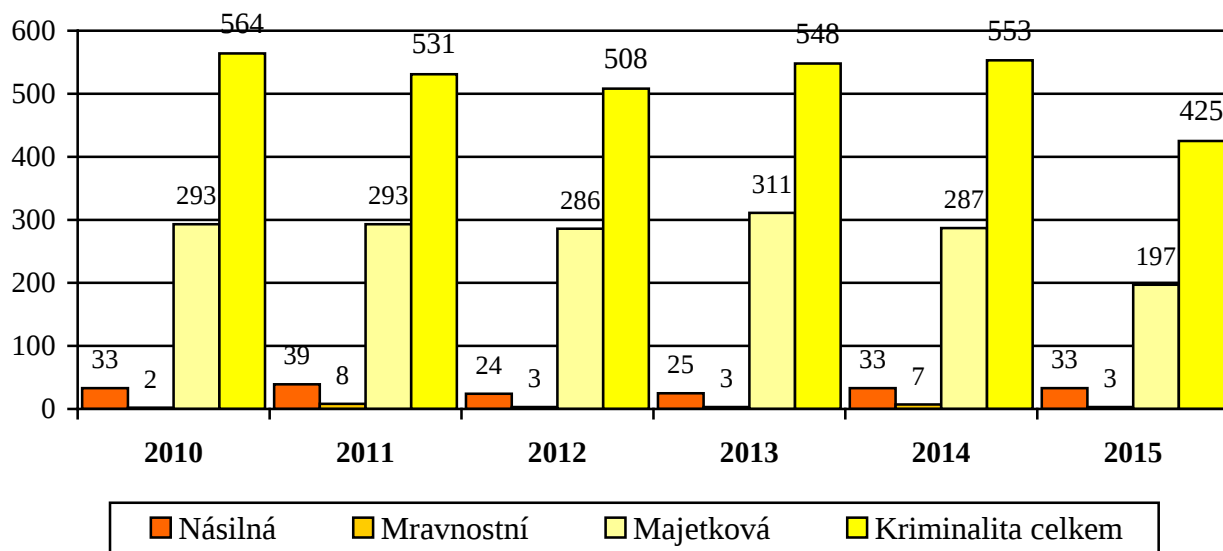
Z údajů uvedených v tabulce i grafu od roku 2010 je zřejmé, že úroveň trestné činnosti jako celku i sledovaných základních druhů je až do roku 2015 velmi podobná, liší se meziročně pouze v jednotkách, maximálně desítkách skutků (v rámci celkové míry kriminality).

V roce 2015 byl však zaznamenán meziroční pokles trestných činů o téměř 130 skutků (pokles cca 23%). K snížení došlo především v oblasti tzv. majetkové kriminality, násilná a mravnostní kriminalita vykazuje počty odpovídající vývoji v minulých letech. Příčin tohoto

¹ OPK MV ČR – v minulosti Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky – v současnosti Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky.

pozitivního trendu je více. Jedním z nich je bezesporu úroveň preventivního působení. Je tedy zřejmé, že směřování preventivních programů, projektů i opatření jde správným směrem.

Kriminalita a její hlavní druhy v rámci OOP ČR Svitavy v letech 2010 - 2015



2.1.2. Pachatelé

Rok	Věk 0-14 let	15-18 let	18 a více let	Recidivisté
2010	0	9	255	138
2011	8	15	243	147
2012	2	14	226	132
2013	6	8	286	139
2014	1	7	262	151
2015	0	7	207	116

Z údajů vyplývá zejména velmi pozitivní trend poklesu pachatelů do 18 let. Snižuje se však i v ostatních skupinách, potěšitelné je, že také v kategorii recidivistů. V kategorii dětí a mladistvých jsou údaje natolik nízké, že zásadním způsobem ovlivní orientaci preventivních programů. V minulých dvou letech se zaměřovaly na predelikventy a delikventy. Současná míra dětské delikvence, ale i predelikvence je na tak nízké úrovni, že je velmi obtížné věnovat se plánovaným skupinovým opatřením cíleným na pachatele činů jinak trestných nebo provinění. V této skupině však zůstává stále poměrně vysoká míra latence, která předurčuje směřování projektů více do predelikventního stádia nebo již do stádia tzv. maladaptivního chování. Především do této oblasti budou v další části navrhována opatření, projekty a programy v následujících letech s cílem **udržet míru tzv. „dětské kriminality“ na co nejnižší úrovni**. V oblasti delikvence budou využívána

především opatření cílená na práci s jednotlivci – delikventy, a to především ve stacionáři SVP Svitavska (v otevřených nebo polouzavřených skupinách), kde lze alespoň část aktivit plánovat, případně řešit případy individuálně (v době, kdy jsou aktuální, a nečekat na sestavení širší skupiny).

2.1.3. Oběti

Rok	Děti (0-18 let)	Ženy	Osoby starší 60 let
2010	8	103	58
2011	3	98	48
2012	19	117	51
2013	14	136	84
2014	9	61	22
2015	13	111	62

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že ačkoliv míra násilné a mravnostní trestné činnosti je stabilizovaná a majetková trestná činnost klesá, tak ohrožené skupiny toto snížení nevykazují. Alarmující je stav v oblasti obětí z řad seniorů, kde se projevuje nejen znatelný nárůst celkových počtů, ale kde se **dá také předpokládat největší míra latence. Trestná činnost směřovaná proti seniorům by měla v dalším období být jednou z priorit preventivního působení.** Závažným limitem však bude schopnost zásadní změny chování seniorů, které je určované zcela odlišnými podmínkami jejich výchovy.

2.1.4. Vývoj přestupků v letech 2010 - 2016

V níže uvedené tabulce je přehled indexu přestupků v letech 2010 – 2015. Index je vzájemně porovnatelným údajem o počtu přestupků v přepočtu na 10 tis. obyvatel na území města Svitavy. Z tabulky je zřejmé, že **k významnějšímu meziročnímu poklesu dochází zejména u přestupků proti majetku.**

Rok	Index přestupků proti veřejnému pořádku	Index přestupků proti občanskému soužití	Index přestupků proti majetku	Index přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi
2010	96	237	497	17
2011	81	255	469	12
2012	64	137	426	27
2013	69	130	430	27

2014	67	133	371	35
2015	72	129	290	54

Otázkou však, obdobně jako u sníženého počtu majetkových trestných činů, je skutečnost, **nakolik se v materiálně bohatnoucí společnosti projevuje odmítavý postoj občanů k oznamování majetkové újmy, ať již charakteru trestného činu nebo především přestupku.** Tuto skutečnost ještě zvyrazňují tendence neprošetřovat některé druhy protiprávního jednání. U přestupků je tento trend zesílen absencí zajištění podkladů (důkazů), které policejní orgány v přestupkovém řízení prakticky zcela opustily a jejichž dokazování ponechávají na obecních (městských) úřadech. Toto konstatování v celkovém pohledu na analytické údaje **činí celkové srovnání míry bezpečí a nebezpečí o to více srovnáním subjektivním.** Pokud by však údaje o nápadu TČ nebo přestupků byly zvýšené, bylo by to k důraznému zamyšlení. Předchozí konstatování je pouze důvodem, abychom jako komunita zůstali ostražití a velmi opatrní. Důvodů k přehnané spokojenosti je velmi málo.

2.1.5. Rozbor přestupků v posledních po sobě následujících letech (2014 -2015)²

druh	počet obyvatel		přestupky – abs. počet			index na 10 tis. obyv.			
	k 31.12. 2015	změna proti roku 2014	rok 2014	k 31.12. 2015	změna 15-14	rok 2014	rok 2015	změna 15-14 (index)	změna 15-14 (%)
Proti veřejnému pořádku	17.320 + 184		115	125	10	67	72	5	7
Proti občanskému soužití			228	224	- 4	133	129	- 4	- 3
Proti majetku			635	502	- 133	371	290	- 81	- 22
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami			60	93	33	35	54	19	54

2.2. Analýza základních sociálních ukazatelů

Pro celkovou míru bezpečí sehrává kromě nápadu trestné činnosti nebo míry tzv. latentní kriminality také **sociální situace obyvatel** a do jisté míry také **vliv médií**. Česká společnost posledních dvou desetiletí je společností vysoké míry solidarity, která nemá obdoby ve značné části Evropy ani ve světě. Ačkoliv je sociální situace bezesporu jedním ze zásadních kriminogenních

² V době zpracování se jedná o poslední možné vyhodnocení za celé kalendářní roky.

faktorů, štedrý systém sociálních dávek, který v nízkých příjmových skupinách stíral rozdíly mezi zaměstnanci a osobami na dávkách, se daří měnit pouze minimálně a velmi pomalu. Trend přijetí osobní odpovědnosti je bezesporu správný a **vytváří potenciál osobní motivace ke změnám sociální situace**. Také preventivní opatření směřovaná k tzv. sociálnímu a následně kriminálnímu selhávání byla v minulých letech velmi neúčinná a v mnoha případech znamenala spíše **vytvoření návyku na sociální služby, než cestu ven z problému**. Východiskem zůstává práce spojená s odpovídajícím výdělkem, která má výrazný výchovný a motivační charakter. Z tohoto pohledu se sledování nezaměstnanosti stává velmi důležitým prvkem při plánování preventivních opatření.

Míra nezaměstnanosti ve Svitavách v posledních 5 letech kolísala okolo cca 11% nezaměstnaných. V indexu lze vysledovat pozitivní trend daný velmi pravděpodobně nejen ukončením krize, ale především zřízením nových pracovních míst. S ohledem na výrazné investice soukromých subjektů, které jsou ve Svitavách v současnosti nastartovány, lze očekávat v této oblasti zásadní kvalitativní změny. S ohledem na celkovou sociální situaci občanů budou bezesporu změnami pozitivními, ale **budou také znamenat změnu, která bude z důvodů větší migrace pracovníků znamenat i jistá rizika**. Počet cca 950 nových pracovních míst v závodě INA zdaleka nepokryjí místní uchazeči o práci a do města budou proudit pracovníci z regionu nebo širšího okolí. Se zvýšením migrace lze očekávat i vyšší míru pohybu v oblastech nákupních center, center zábavy, restaurací apod. znamenající v konečném důsledku také vyšší míru konfliktů nebo situací směřujících k narušování veřejného pořádku. Je velmi pravděpodobné, že přestupky a trestné činy vznikající „z nudy“, nedostatku nebo frustrace ze sociální situace postupně doplní protiprávní jednání vyplývající z **kompenzace pracovní zátěže** nebo ze zvýšených kontaktů ve společnosti.

2.2.1. Nezaměstnanost a sociální dávky

V letech:	Počet nezaměstnaných – Svitavy (v %)	Počet uchazečů – Svitavy (počet osob)	Rozdíl v posledním roce (v %/v počtu osob)	Index nezaměstnaných na 10 tis. obyvatel
2010	12,1	1 109	0,1%/50	642
2011	11,1	1 013		592
2012	11,0	782		451
2013	11,1	832		486
2014	Nepožadováno pro účely zpracování žádosti o dotaci z OPK MV ČR. Data v termínu předložení žádosti nebyla příslušnými orgány zpracována.			
2015	Nepožadováno pro účely zpracování žádosti o dotaci z MV ČR.			

V letech:	Počet osob, jimž byly vyplaceny dávky hmotné nouze	Příspěvek na živobytí	Doplatek na bydlení	Mimořádná okamžitá pomoc	Index celkem vyplacených dávek hmotné nouze na 10 tis. obyvatel
2010	467 žadatelů 607 dosp. osob 6 531 dávek 18 454 033 Kč	451 žadatelů 586 dosp. osob 5 500 dávek 15 603 070 Kč	129 žadatelů 157 dosp. osob 822 dávek 2 405 455 Kč	118 žadatelů 153 dosp. osob 209 dávek 394 559 Kč	3 768

2011	468 žadatelů 632 dosp. osob 7 315 dávek 22 259 168 Kč	475 žadatelů 617 dosp. osob 5 815 dávek 19 658 971 Kč	169 žadatelů 220 dosp. osob 1 277 dávek 2 247 496 Kč	109 žadatelů 142 dosp. osob 223 dávek 352 701 Kč	4 221
2012	735 žadatelů 972 dosp. osob 7 832 dávek 29 538 476 Kč	720 žadatelů 936 dosp. osob 6 375 dávek 26 202 483 Kč	157 žadatelů 198 dosp. osob 1 222 dávek 2 882 720 Kč	116 žadatelů 154 dosp. osob 235 dávek 453 273 Kč	4 519
2013	849 žadatelů 1061 dosp. os. 9 456 dávek* 36 126 326 Kč	826 žadatelů 99 dosp. osob 7 341 dávek 30 583 960 Kč	187 žadatelů 232 dosp. osob 1 824 dávek 4 933 413 Kč	207 žadatelů 285 dosp. osob 291 dávek 608 953 Kč	5 518
2014	Nepožadováno pro účely zpracování žádosti o dotaci z OPK MV ČR. Data v termínu předložení žádosti nebyla příslušnými orgány zpracována.				
2015	Nepožadováno pro účely zpracování žádosti o dotaci z MV ČR.				

V letech:	Počet osob, jimž byly vyplaceny dávky státní sociální podpory	Sociální příplatek	Příspěvek na bydlení	Index celkem vyplacených dávek státní sociální podpory na 10 tis. obyvatel
2010	3 300 žadatelů 54 345 dávek 139 930 422 Kč	641 žadatelů 6 994 dávek 13 221 269 Kč	449 žadatelů 4 891 dávek 10 821 965 Kč	31 479
2011	2 500 žadatelů 41 142 dávek 115 446 612 Kč	141 žadatelů 1 533 dávek 4 072 572 Kč	492 žadatelů 5 361 dávek 13 307 107 Kč	24 046
2012	2 860 žadatelů 44 615 dávek 119 560 973 Kč	75 žadatelů 75 dávek 243 539 Kč	662 žadatelů 7 640 dávek 21 340 020 Kč	25 472
2013	2 950 žadatelů 46 542 dávek 125 606 787	1 žadatel 3 dávky* 6 844 Kč	873 žadatelů 9 038 dávek* 27 521 575	27 160
2014	Nepožadováno pro účely zpracování žádosti o dotaci z OPK MV ČR. Data v termínu předložení žádosti nebyla příslušnými orgány zpracována.			
2015	Nepožadováno pro účely zpracování žádosti o dotaci z MV ČR.			

* Poznámka – tučně s hvězdičkou označené dávky jsou jako součet s názvem – Počet vyplacených dávek závislých na výši příjmu v příloze č. 2 Žádosti o státní účelovou dotaci z prostředků MV ČR v roce 2014.

Bude bezesporu velmi zajímavé sledovat, jak se bude v dalších letech vyvíjet počet osob na nejruznějších dávkách (uvedených v předchozích tabulkách). Objektivita meziročního srovnávání těchto ukazatelů je však omezena ještě více než např. trestná činnost změnou posuzovaných parametrů nebo rychlostí legislativních změn. V sociální oblasti nebo zaměstnanosti bude tedy ještě více než v oblasti trestní důležité pracovat se zkušeností a také intuicí.

2.2.2. Vyloučené lokality na území města

V roce 2006 zadalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Odbor řízení a pomoci z ESF3 a Oddělení řízení a implementace OP LZZ⁴ výzkum s názvem Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti. Partnerem byla mimo jiné Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Realizátorem výzkumu byly následující organizace: GAC spol. s r. o.; Nová škola o. p. s. a externí výzkumníci pro realizaci terénních fází. Tato studie je mediálně označována jako tzv. Gabalova⁵ studie. Komplexní podklady jsou uvedeny na: http://www.esfcr.cz/mapa/int_CR.html

V rámci shora uvedené studie byly ve Svitavách předmětem zkoumání dvě tzv. vyloučené lokality. V obou případech se jedná o lokality romské. Níže uvedený text je aktualizovaným textem původní studie. Míra jeho relevance je však omezena nízkou četností obyvatel v těchto lokalitách.

1. Svitavy – Lačnov; 2. Svitavy - Lány

Stručná charakteristika lokalit:

1. Svitavy - Lačnov

Odhad počtu romských obyvatel lokality: 25

Typ lokality, míra prostorového vyloučení

Objekt (budova někdejšího statku č. p. 81) se nachází na konci předměstské části obce, v okolí stojí rodinné domky. Sociálně nevyloučení bydlí v bezprostředním sousedství. Základní občanská vybavenost je v dosahu cca 40 minut chůze v centru města.

Vznik a vývoj lokality, aktuální situace v lokalitě

Lokalitu tvoří budova někdejšího statku, která byla v roce 2001 přestavěna na byty pro sociálně slabé občany. Lokalita vznikla částečně sestěhováním a částečně jako řešení chybějícího bydlení pro obyvatelky azylového domu pro matky s dětmi.

Formy zabezpečení obživy

Všichni obyvatelé jsou závislí na sociálních dávkách. Část dospělých obyvatel lokality využívala institutu veřejné služby – pracovali převážně pro potřeby ZŠ a MŠ Lačnov.

Sociálně problémové jevy

Lichva se vyskytuje ojediněle, problémem je zadlužování u firem půjčujících na vysoký úrok nebo nadměrná spotřeba rodiny, která neodpovídá možnostem jednotlivých rodin ve vztahu k vypláceným dávkám.

Institucionální zajištění, aktivity NNO

Od roku 2003 je zřízena pozice romského poradce, je zajištěna kurátorem pro mládež a pro sociálně nepřizpůsobivé osoby. V lokalitě působilo občanské sdružení Čavoro, které organizovalo

³ ESF – Evropské strukturální fondy

⁴ OP LZZ – Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (<https://www.esfcr.cz/>)

⁵ PhDr. Ivan Gabal (* 15. ledna 1951 Praha) je český sociolog a jeden ze zakladatelů Občanského fóra v roce 1989.

Vystudoval sociologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V letech 1976–1990 pracoval v Ústavu pro filosofii a sociologii ČSAV. Během Sametové revoluce v listopadu 1989 se stal jedním ze zakladatelů Občanského fóra. Později byl členem rady OF a v roce 1990 vedoucím volební kampaně OF. V letech 1991–1992 pracoval jako vedoucí oddělení politické analýzy Kanceláře prezidenta republiky. V roce 1992 byl vedoucím volební kampaně Občanského hnutí. Od roku 1994 je výkonným ředitelem společnosti Gabal Analysis Consulting.– následně GAC spol. s r.o.

volnočasové aktivity pro děti a kulturní aktivity. Do 31. 12. 2011 sídlilo v objektu bývalé továrny (Fabrika Svitavy – nově zrekonstruovaná budova, ve které sídlí významná část organizací poskytujících sociální nebo volnočasové služby na území města Svitavy orientované na práci s dětmi. Občanské sdružení Salvia poskytuje sociálně vyloučeným obyvatelům romských lokalit poradenství a sociální asistenci u dětí a v případě potřeby dopravu dětí do školských zařízení.)

Oporou pro obyvatele vyloučené lokality v Lačnově je činnost Základní a mateřské školy Svitavy – Lačnov, která využívá program tzv. inkluzivního vzdělávání a současně ve spolupráci s městem realizuje od roku 2010 projekt Partnerství bez předsudků. Cílem projektu je získání základních sociálních dovedností, vztah ke vzdělání a úcta k práci. Projekt je průběžně financován z OPVK⁶, oblast podpory 1.2 a 1.3. Projekt navazuje na školní program Škola pro život financovaný rovněž z OPVK, oblast podpory 1.1.

2. Svitavy - Lány

Odhad počtu romských obyvatel lokality: 26 - 50

Typ lokality, míra prostorového vyloučení

Jedná se o jeden přízemní dům o čtyřech vchodech a jeden samostatně stojící rodinný dům (v bezprostředním sousedství) v běžné zástavbě. Objekty se nacházejí na konci sídliště. Sociálně nevyloučení bydlí v bezprostředním sousedství. Základní občanská vybavenost je v dosahu cca 15 minut chůze.

Vznik a vývoj lokality, aktuální situace v lokalitě

Lokalita vznikla řízeným sestěhováním z domů v majetku města, které obyvatelé poškodili nad míru vyhovující dalším možnostem jejich ubytování. Lokalita má spíše charakter lokality ohrožené sociálním vyloučením.

Formy zabezpečení obživy

Většina obyvatel je závislá na sociálních dávkách. Někteří příležitostně pracují „načerno“ nebo chodí na legální brigády, další si přivydělávají sběrem železného šrotu a „chovem“ domácích zvířat.

Sociálně problémové jevy

V lokalitě nebyly zaznamenány významné problémové jevy, na významu však nabírá zadlužování u firem půjčujících na vysoký úrok a lichva.

Institucionální zajištění, aktivity NNO

Od roku 2003 je zřízena pozice romského poradce, byla zajišťována kurátorem pro mládež a pro sociálně nepřizpůsobivé osoby. Kromě těchto pracovníků se problematikou zabývalo jak oddělení SPO, tak oddělení dávek sociální péče. V současnosti činnost vykonává na část úvazku vedoucí oddělení sociální péče. Činnosti v terénu převzaly pracovnice terénních programů. V lokalitě působilo občanské sdružení Čavoro, které organizovalo volnočasové aktivity pro děti a kulturní aktivity. Sídlilo v objektu bývalé továrny (Fabrika Svitavy). Občanské sdružení Salvia poskytovalo sociálně vyloučeným obyvatelům romských lokalit služby dopravy do školských zařízení a oddělení sociální péče poradenství a sociálně aktivizační služby pro rodiny i děti.

Obyvatelé této lokality prozatím nejsou součástí tzv. projektového působení prostřednictvím konkrétního programu nebo projektu. Město Svitavy se ve spolupráci s krajem připravuje na vznik terénní sociální práce, která by měla postupně obyvatele začlenit do realizace shora uvedených projektů nebo vytvořit projektové možnosti zcela nové.

V posledních cca 5 letech se městu s pomocí projektů daří nejen do těchto lokalit, ale romské komunity jako celku nabízet systematickou terénní práci, kterou vykonávají 1 – 2 terénní

⁶ OPVK – Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

pracovnice. Limitem je nevyjasněnost projektových záměrů, která znamená nejistotu další budoucnosti těchto pracovníků a znamená časté střídání na těchto pozicích, které je doprovázeno zbytečně se opakující analýzou problému a seznamováním se s klienty. Na vlastní realizaci cílených opatření prakticky nezbyvá čas. Zásadním problémem je tedy krátkodobost projektů, které s ohledem na problém mají pouze epizodický význam. Výhodou byl v minulých letech velmi dobrý personální výběr terénních pracovníků, kteří se v individuálních případech stali mnoha rodinám skutečnou oporou. Systémové a komplexní řešení však tento způsob práce prakticky neumožňuje.

2.3. Institucionální analýza

Cílem institucionální analýzy je podle metodiky MV ČR získat přehled a provést vyhodnocení dosavadních aktivit orgánů státní správy, samosprávy, nestátních neziskových organizací a dalších institucí působících v oblasti sociální a situační prevence⁷ s důrazem na prevenci na sekundární a terciární⁸ úrovni.

Na úrovni města Svitavy je zpracováno a průběžně aktualizováno několik materiálů, jež mapují z dlouhodobého pohledu existenci organizací, jejich úkoly v různých oblastech, možnosti, opatření, projekty a programy zaměřené do oblasti bezpečnosti a prevence kriminality. Součástí takto vytvořené „mapy organizací“ (sítě služeb) jsou základní kontakty na vedoucí představitele jednotlivých organizací, případně pracovníky klíčových služeb ve vztahu k řešené problematice.

Míra zapojení jednotlivých organizací je do hloubky předmětem každoroční Zprávy o realizaci programu prevence na území města Svitavy (za daný kalendářní rok), kde jsou kromě jednotlivých úkolů zveřejňovány i společně realizované programy, projekty nebo významná opatření. Některá další opatření nebo dílčí úkoly jsou obsahem tzv. aktualit zveřejňovaných rovněž na webu prevence kriminality. Hodnocení je uveřejněno na webových stránkách města Svitavy: (<http://www.svitavy.cz/cs/m-73-prevence-kriminality/>)

www.svitavy.cz → Úřad → Bezpečnost → Prevence kriminality → Programy a projekty → 2015 ...

Samostatnou kapitolu institucionální analýzy tvoří problematika trestné činnosti dětí a mládeže, která je obsažena v příloze č. 1. Analýza mapuje současně i postavení a procesy vzájemné spolupráce. S ohledem na cca 18 let realizace programu prevence kriminality na místní úrovni však tyto materiály zobrazují pouze základní přehledy o existenci jednotlivých subjektů a jejich postavení v systému represe, kontroly a prevence. Doposud byly orientovány především na skupiny dětí nebo rizikových rodin. V této oblasti však vytvořily skutečnou síť služeb pomoci, která výrazně přispěla k dosaženým výsledkům. Další obdobné materiály vznikly k problematice trestů OPP nebo dalším cílovým skupinám potencionálních pachatelů TČ. Příkladem je materiál zaměřený na psychicky, případně psychiatricky nemocné osoby nebo osoby páchající protiprávní jednání nebo narušující veřejný pořádek pod vlivem nejruznějších závislostí.

⁷ Jedná se v podstatě o audit subjektů, činností a služeb v této oblasti, při jehož zpracování je možné s výhodou využít podkladů pro komunitní plány měst

⁸ Sekundární prevence je zaměřena na rizikové skupiny osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. vandalismus, šikana, záškoláctví, povalečství, rasové konflikty apod.) a na příčiny kriminogenních situací (dlouhodobá nezaměstnanost, sociální chudoba apod.). Terciární prevence se soustřeďuje na kriminálně narušené jedince a na prokriminální sociální prostředí.

Výzvou do budoucna je snaha MPSV a kraje o podporu tzv. **sítování sociálních služeb**, které by se nemělo orientovat pouze na existující strukturu a její analýzu, ale mělo by cíleně tuto síť dotvářet a činit ji efektivnější. Věřme, že vytváření sítí služeb se zaměří spíše na jejich podporu nebo zefektivnění než na kontrolu nebo omezování činnosti neziskových organizací. Zaměření na podporu a zvýšení efektivity je však cestou správným směrem.

Poznámka: Níže uvedené SWOT analýzy vznikly jako revize a aktualizace vstupů z posledních 5 let působení KPPK a platformy pro bezpečnost, veřejný pořádek a prevenci kriminality. Neaktuální body byly vypuštěny, aktuální zachovány a nové (barevně) doplněny.

2.4. SWOT analýza v oblasti bezpečnosti, veřejného pořádku:

Silné stránky:

- Pozitivní vývoj v celkovém snížení počtu TČ a zvýšení objasnenosti trestné činnosti
- Komplexní program a systémové působení v oblasti prevence kriminality
- Systémové a technické propojení subjektů v oblasti bezpečnosti i prevence
- Stabilizovaný tým pro řešení oblasti veřejného pořádku
- Relativní spokojenost občanů s prací policejních složek
- Působení a zázemí profesionálního hasičského záchranného sboru ve městě v oblasti požární prevence a ochrany a výchovy obyvatelstva
- Profesionální činnost dobrovolného hasičského sboru města Svitavy
- Uzavření a neformální naplňování koordinační dohody města a Policie ČR
- Existence, složení a činnost platformy pro bezpečnost a koordinátora prevence kriminality
- Vytvoření vazby s jednotlivými správními subjekty dotčenými problematikou v rámci MP, MěÚ apod.
- Nadstandardní spolupráce OOP PČR a MP v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku

Příležitosti:

- Podmínky vytvořené managementem města i dalších zapojených subjektů v dané oblasti (policie, soud, SZ, PMS...)
- Kvalitní technické a provozní zázemí jednotlivých subjektů s možností dalšího zkvalitnění
- Systematická komunikace s občany prostřednictvím specifických nástrojů (vysílání CMS, Naše město, web města, facebook apod.)
- Možnost navázat na systém komunikace s občany s cílem přesvědčit je o smysluplnosti jednotlivých kroků v dané oblasti
- Přesvědčit jednotlivé pracovníky subjektů zainteresovaných do této problematiky o výhodnosti systémového a společného postupu
- Využití možností platformy pro bezpečnost k okamžitému řešení závažných problémů
- Motivovat a podpořit organizace neziskového sektoru v zapojení do realizace programů v oblasti prevence kriminality (primární, sekundární, terciární)

Slabé stránky:

- Legislativní neprovázanost zapojených subjektů
- Nevyhraněnost bezpečnostní koncepce státu ve vztahu k obcím (nejasnosti v úloze a odpovědnosti jednotlivých složek)
- Celkový nárůst sociálních deviací ve společnosti (užívání drog apod.)
- Rezignace některých sociálních vrstev na dodržování pravidel ve společnosti
- Marginalizace některých sociálních problémů (bezdomovectví, chudoba apod.) a snahy o krátkodobá řešení především represivního charakteru
- Upřednostňování negativních zpráv v médiích
- Neefektivita některých trestů, sankcí a opatření
- Zastarávání technického vybavení
- Negativní trendy ve výchovném působení rodiny v řadě oblastí (bagatelizace deliktů dětí...)
- Absence minimální pomoci pro širší skupinu bezdomovců a cílené snahy o jejich resocializaci nebo alespoň stabilizaci
- Absence veřejné služby a podporovaného zaměstnávání sociálně vyloučených osob nebo dlouhodobě nezaměstnaných, nepružnost a setrvačnost programů na podporu pracovní rehabilitace a podporovaného zaměstnávání ze strany ÚP (státu)

Rizika:

- Celkové zhoršení společenského klimatu
- Přenášení odpovědnosti státu na obce bez příslušných nástrojů a financí k řešení
- Formalismus ve vnímání některých projektů odpovědnými pracovníky
- Relativně vysoká finanční náročnost z hlediska provozních nákladů u řady projektů
- Zkratkovitost v informování občanů o bezpečnostních otázkách v médiích
- Vstup zájmů politického a soukromého sektoru do problematiky bezpečnosti
- Možná korupce u jednotlivých subjektů
- Komplikovanost výkonu alternativních trestů u mladistvých pachatelů a práce s osobami mladšími 15 let, které se dopustily činu jinak trestného
- Neprofesionalita a nízká motivace některých pracovníků
- Nízké sankce a nedostatečná opatření, zvláště při opakovaných deliktech

- Vyšší zapojení občanů k zajištění vlastního majetku i sousedské pomoci
- Využití stávajících právních nástrojů k eliminaci jevů souvisejících s protiprávní činností (alkohol, automaty, provozní doba některých zařízení apod.).
- Nejednotný přístup k aplikaci práva
- Zhoršení situace ve vyloučených lokalitách a relativně vysoká podpora státu formou dávek, neschopnost přijímat práce na hranici minimální mzdy

2.5. Analýza příležitostí a rizik v oblasti prevence kriminality:

Shrnutí nejvýznamnějších příležitostí a rizik v rámci realizace v letech 1998 – 2016

1. Oblast situační prevence:

Příležitosti

- Dobrá spolupráce orgánů činných v trestním řízení a PMS⁹
- Dlouhodobé vytváření dobrých podmínek pro spolupráci MP a jednotlivých složek PČR a vytváření možností pro další odhalování veřejnoprávních deliktů
- Pilotní projekty v oblasti situační prevence a jejich dlouhodobá podpora (udržitelnost)
- Předcházení trestné činnosti (zejména majetkové a násilné – páchané na veřejných prostranstvích)
- Schopnost členů platformy pro bezpečnost podílet se na územním plánování nebo projektových úpravách ve vztahu k bezpečnosti a ochraně majetku na významných budovách, komunikacích nebo dalších stavbách na území města

Rizika:

- Provozní náklady některých projektů a přehnaný tlak na inovace některých činností
- Zastarávání technického vybavení
- Provozně-technická náročnost některých projektů
- Vytvoření případného tlaku na užívání preventivních zařízení jako výhradně represivních nástrojů (zařízení na měření rychlosti, mobilní kamerový systém apod.)
- Nedůslednost při řešení opakující se drobné kriminality

2. Oblast sociální prevence:

Příležitosti:

- Dobré podmínky pro nestátní neziskové subjekty poskytující sociální služby ve Svitavách (Charita, Salvia, Krizové centrum J. J. Pestalozziho, Bonanza Vendolí, Květná Zahrada, OS ČČK, Mateřské a rodinné centrum Krůček, PPP a SVP apod.)
- Spolupráce s NO poskytujícími sociální služby pro město Svitavy, Bonanza Vendolí, Květná Zahrada, Centrum J. J. Pestalozziho, Děti patří domů, MC Krůček a možnost spolupráce i s dalšími organizacemi
- Stabilizace profesionálního týmu pracovníků v oblasti sociálních deviací
- Existence azylových zařízení na území města a nově připravovaného projektu ŠANCE
- Existence vlastních programů v oblasti sociální a protidrogové prevence
- Existence cílené a dlouhodobé finanční podpory v oblasti sociální prevence pro neziskové organizace ve městě a regionu
- Zlepšující se podmínky pro využití volného času dětí a mládeže ve Svitavách

Rizika:

- Nestabilita finančního zabezpečení nestátních neziskových subjektů poskytujících sociální služby
- Problematické vyhodnocování dopadů sociálních projektů
- Dlouhodobý pobyt klientů v azylových zařízeních a absence navazujících pracovních aktivit pro tyto klienty
- Minimální možnosti v motivování pracovníků nestátního neziskového sektoru
- Marginalizace některých problémů „sociálně nepřizpůsobivých“ občanů
- Minimální schopnosti příslušníků romských občanských sdružení navrhopvat, předkládat a administrovat projekty
- Absence většího počtu sociálních nebo výchovných bytů pro nepřizpůsobivé občany rozmístěných do více lokalit na území celého města
- Neočekávané změny podmínek se vztahem ke vzniku kriminality a sociálních deviací

⁹ PMS – Probační a mediační služba ČR

- Praktický dopad významných projektů v sociální oblasti: Skatepark, víceúčelové hřiště Svitavy – Lačnov, NK Díra apod.
- Snižování latence v oblasti zneužívání nelegálních návykových látek
- Při změně modelu sociální práce v ČR (přechod sociálních pracovníků na ÚP) prostor pro řešení specifických sociálních problémů komunity – oblast zůstává stále příležitostí, i když se v minulosti nepodařilo tuto příležitost uchopit a zásadním způsobem využít ve prospěch občanů města
- (přistěhovalci, uprchlíci, zahraniční zaměstnanci...)
- Nízké zapojení odborníků z oblasti zdravotnictví do řešení problematiky sociální prevence
- Prolínání ryze sociálních nebo osobních problémů do hodnocení míry bezpečí a tím i oblasti preventivního působení

3. Oblast informování občanů:

Příležitosti:

- Systematická komunikace s občany prostřednictvím sociologických šetření
- Pravidelné rubriky věnované bezpečnosti a prevenci sociálních deviací v Našem městě
- Pravidelné informování o programech, projektech i opatřeních ve vysílání studia CMS
- Vlastní prezentační interaktivní materiály (DVD mapující vývoj prevence ve Svitavách)
- Pravidelné tiskové zprávy PČR
- Komplexní nabídka a navazující přednášková činnost členů platformy pro bezpečnost v oblasti práva, kriminality a sociálních deviací
- Prezentace činnosti platformy pro bezpečnost i dalších partnerů na webu města Svitavy
- Zapojení bezpečnostních složek i platformy pro bezpečnost do pravidelných tiskových konferencí města Svitavy
- Do budoucna možnost vytváření vlastních interaktivních metodických materiálů (videopořadů zaměřených na jednotlivé sociální deviace)

Rizika:

- Při komunikaci a informování občanů přílišná orientace na věcnou, případně technickou stránku s nedostatečným vysvětlením důvodů zasazených do širšího rámce činnosti v oblasti prevence sociálních deviací
- Zaměření pouze na některé cílové skupiny
- Pokračování a stabilizace poradenství pro oběti trestné činnosti nebo domácího násilí nebo šikany
- V rámci programu přednášek a besed v oblasti prevence před užíváním návykových látek absence komunikace s rodiči
- Omezení podmínek pro umístění aktualit z činnosti MP Svitavy a prevence na webu města

Všeobecné faktory ovlivňující oblast sociálních deviací:

Příležitosti:

- Kvalitní tým spolupracujících odborníků odpovědných za řešení dané oblasti (platforma pro bezpečnost)
- Zařazení oblasti bezpečnosti a prevence kriminality do připravovaného Rozvojového plánu města Svitavy

Rizika:

- Rostoucí náročnost administrace spojené s programy a projekty ve vztahu k poskytovatelům dotací (MV ČR, MPSV, KÚ apod.)
- Omezené finanční prostředky
- Absence dalších strategií města ve vazbě na oblast prevence kriminality (jedná se např. o sociální oblast nebo dopravu)

Výše uvedené analytické údaje, komentáře, texty nebo SWOT analýzy jsou základním shrnutím východisek nově připravené strategie prevence kriminality na další období 5 let. Zásadní výhodou nové strategie je předchozí úspěšná zkušenost představitelů města a věřme i občanů s preventivním působením ve městě zasahujícím prakticky do všech oblastí života města.

Zásadním rizikem by pod vlivem dosažených úspěchů byla bagatelizace významu prevence nebo omezení finančních prostředků na preventivní programy, projekty nebo opatření.

Důležitou snahou celého týmu zpracovatelů níže uvedeného strategického rámce je zachování ryze odborné roviny preventivních opatření.

3. Strategický rámec v oblasti prevence kriminality

Strategický rámec je vytýčením nového směru v oblasti preventivního působení v kontextu se zhodnocením východisek a předpokládaných podmínek. Neznamená však pouze přizpůsobení se současným podmínkám, ale je veden snahou o jejich aktivní rozvoj. Technicky se materiál přizpůsobuje doporučením MV ČR, které se v minulosti osvědčily, a současně trendům a postupům uskutečňovaným při přípravě obdobných materiálů, např. v souvislosti se strategií výchovy a vzdělávání v regionu.

Stěžejní částí je určení **základních priorit (vizí):**

Svitavy městem:

- 1. bezpečným pro občany i návštěvníky**
- 2. institucí spolupracujících na řešení bezpečnosti a prevence kriminality**
- 3. regulujícím výskyt sociálních deviací**
- 4. kde bezpečí a prevence je záležitostí všech občanů**

Jednotlivé vize města v oblasti bezpečnosti a prevence sociálních deviací jsou do strategického rámce rozpracovány za pomoci základního členění preventivních aktivit, tedy samostatně pro oblasti:

- 1. Situační prevence**
- 2. Sociální prevence**
- 3. Prevence viktimnosti**

Poznámka: Níže uvedené tabulky jsou zpracovány pomocí uvedeného pořadí jednotlivých druhů prevence.

PRIORITY (VIZE)	CÍLE	STRATEGIE (Opatření)	HLAVNÍ ÚKOLY (PROJEKTY)
1. Svitavy městem bezpečným pro občany i návštěvníky	1.1 Snížit možnosti pro páchaní trestné činnosti, rychle a efektivně odhalovat pachatele	1.1.1 Komunikovat s občany ve vztahu k určení nebezpečných míst na území města	• Organizovat zadávání cílených sociologických studií zaměřených na problematiku bezpečnosti a prevence • Podílet se na širších sociologických studiích a začlenit do nich problematiku bezpečnosti a prevence • Sledovat výsledky sociologických studií subjektů státní správy a přijímat příslušná opatření
		1.1.2 Upravit nebezpečná prostranství – osvětlení, přehlednost, zeleň, mobiliář a informace pro občany apod.	• Pasáž Albert, oba podchody, park Jana Palacha, ulička Pod věží, • Udržet projekt Auto není trezor • Instalovat nebo udržovat informační tabule o monitoringu veřejných prostranství nebo prostor
		1.1.3 Plánovat investice, stavební projekty nebo rekonstrukce a opravy s ohledem na zajištění bezpečnostních prvků nebo možnou realizaci proaktivních preventivních opatření (instalace kamerových bodů apod.)	• K jednotlivým urbanistickým, stavebním nebo technickým studiím zajistit ve spolupráci s architektem nebo projektantem účast odborníků zaměřených na aktivní i pasivní prvky situační prevence • Nádraží ČD, Svitavský stadion, nádraží ČSAD, zimní stadion, připravovaná tržnice apod.
		1.1.4 Modernizovat a zefektivňovat Městský kamerový a monitorovací systém (MKS)	• Udržet stávající počet cca 20 kamerových bodů na venkovních veřejných prostranstvích, 30 kamerových bodů ve vnitřních veřejných prostorech • Rekonstruovat postupně systém kamerových bodů s analogovými kamerami výměnou za digitální kamery • Zkvalitnit stávající kamerové body prostřednictvím HD nebo FULL HD technologie • Vybudovat nové kamerové body na nádraží ČD a větších křižovatkách (s dostupností metropolitní sítě)
		1.1.5 Rozšířit MKS o možnost detekce a vyhodnocování SPZ v evidenci odcizených vozidel Policie ČR apod.	• Sledovat technické možnosti v nabídkách dodavatelů • Spolupracovat s vedením ÚO PČR Svitavy při specifikaci SW na vyhodnocování SPZ na ÚO PČR, určit konkrétní lokality
		1.1.6 Zabezpečit moderní a efektivní pult centralizované ochrany včetně vytváření podmínek pro připojení maximálního počtu objektů ve Svitavách	• Udržet stávající kvalitu technického vybavení PCO na MP • Udržet současný počet cca 120 objektů připojených na PCO • Spolupracovat s vlastníky objektů směrem k dodržování standardů práce a zkvalitňování vzájemné komunikace
		1.1.7 Sledovat a případně využít regionální nebo centrální evidence některých druhů majetku – jízdních kol apod.	• Reagovat na případné nabídky dodavatelů, technicky a organizačně posoudit systém a po poradě v platformě navrhopvat změny ve využití databází zcizených kol • Podporovat případné snahy o zavedení jednotného registru kol v regionu
		1.1.8 Instalovat zařízení na měření tzv. úsekové rychlosti vozidel na vybraných místech města, případně podporovat další pasivní nebo aktivní prvky na zajištění bezpečnosti v dopravě	• Spolupracovat s odborem dopravy při vytipování lokalit pro úsekové měření, zpomalovací zóny nebo retardéry, osvětlení přechodů apod. • Spolupracovat při doplnění přechodů o ostrůvky a únikové zóny apod.
		1.1.9 Efektivně a preventivně využívat mobilního zařízení na měření rychlosti vozidel	• Sledovat efektivitu stacionárního radaru, vyhodnocovat činnost, užívat zařízení nejen k represí, kontrole, ale také k prevenci • Oblast pojímat jako dlouhodobý prostředek výchovy k dodržování pravidel (nejen silničního provozu)

		1.1.10 Podporovat zajištění osobního majetku občanů prostřednictvím technických opatření nebo prvků (typu Krimistop apod.).	Sledovat technický vývoj a reagovat na nabídky dodavatelů, vyhodnotit přínosy a případně propagovat nejefektivnější způsoby označování majetku
2. Svitavy městem institucí spolupracujících na řešení bezpečnosti a prevence kriminality	2.1 Aktivní dlouhodobá spolupráce Police ČR a MP Svitavy 2.2 Aktivní dlouhodobá spolupráce institucí zapojených do řešení problematiky bezpečnosti	2.1.1 Důsledně naplňovat a vyhodnocovat tzv. koordinační dohodu	- Vyhodnocovat koordinační dohodu minimálně jedenkrát ročně, vyhodnocení zařadit na jednání platformy pro bezpečnost - Informovat orgány města o naplňování koordinační dohody - Přijímat opatření (úkoly) při neplnění koordinační dohody
		2.1.2 Vzájemně se informovat o skutečnostech směřujících k odhalení, případně potrestání pachatelů protiprávního jednání Spolupracovat s OSPOD Spolupracovat se sociálními a terénními pracovníky Spolupracovat s pracovníky neziskových organizací	- Vzájemně se informovat o hledaných osobách (při zahájení i ukončení pátrání) - Spolupracovat na specifických opatřeních proti zcizení nebo poškození majetku - Zachovat nebo zkvalitnit informování o zájmových dětech nebo rodinách v péči OSPOD - Zachovat systém informování a spolupráce s pracovníky OSPOD mimo pracovní dobu v případech péče o děti vyžadující přítomnost nebo spoluúčast pracovníků OSPOD případně pracovníků OSZ nebo soudu
		2.1.3 Spolupracovat s PdF UHK v souladu s písemně uzavřenou dohodou	- Zajistit možnost stáží nebo praxí pro studenty - Podílet se s odbornými pracovníky na vzdělávacích akcích pro studenty katedry sociální patologie a sociologie PdF UHK - Spolupracovat s kolegy z PdF UHK při řešení konkrétních témat prevence sociálních deviací apod.
3. Svitavy městem regulujícím výskyt sociálních deviací	3.1 Snížit počet závažných výchovných problémů, projevů maladaptivního chování, predelikventního a delikventního jednání u dětí a mládeže	3.1.1 Podporovat dlouhodobé programy na řešení školního neúspěchu ve spolupráci se školskými zařízeními ve městě i regionu	- Spolupracovat na realizaci projektu Mentorská asistence jako předstupu pro cílenou sociální práci s dětmi a rodinami v případech, kdy se školní neúspěch projevuje jako sekundární problém prostředí, v němž se výchova a vzdělávání uskutečňují - Řešit školní selhávání jako možnou příčinu vztahových problémů s vrstevníky, v komunitě nebo ve společnosti
		3.1.2 Podporovat systém smysluplné inkluze na základních školách v regionu	Podporovat systém práce tzv. podpůrných skupin (školních psychologů, speciálních pedagogů, pedagogických a osobních asistentů, mentorů apod.)
		3.1.3 Podporovat dlouhodobé programy práce se studenty a cíleně je směřovat k oblasti pomáhání a dobrovolnictví	- Rozšiřovat a zkvalitňovat systém Mentorské asistence ve spolupráci s neziskovými organizacemi (Bonanza Vendolí, z. ú., MC Krůček) a Městskou knihovnou ve Svitavách - Vytvořit klub pro studenty – mentory s příležitostnou přípravou na studium v oblasti pomáhajících profesí
		3.1.4 Podporovat dlouhodobé programy pro děti s projevy maladaptivního chování	- Spolupracovat na programu „Drž se na uzdě“ Bonanzy Vendolí, z. ú. jako projektu zaměřeného na rozvoj sociálních dovedností u dětí ve věku 8 – 15 let (vytipování dětí, setkání k výběru, motivace k docházce apod.) - Podporovat práci s rodinami účastníků programu Drž se na uzdě - Podporovat práci celodenního stacionáře v SVP Svitavska
		3.1.5 Podporovat dlouhodobé programy pro predelikventy	Spolupracovat na programu CESTA v SVP Svitavska vytipováním dětí, motivací dětí i rodičů, ukládáním povinností, při realizaci programu a jeho vyhodnocování
		3.1.6 Podporovat dlouhodobé programy pro delikventy (pachatele činů jinak trestných) pro děti do 15 let	- Podporovat rodiny účastníků programu CESTA - Účastnit se práce Týmu pro mládež v gesci Střediska PMS

		ve spolupráci s Okresním soudem ve Svitavách a Střediskem PMS Svitavy	Svitavy • Propagovat příklady dobré praxe v Týmu pro mládež nebo odborné veřejnosti
		3.1.7 Podporovat dlouhodobé programy pro pachatele provinění u mladistvých do 18 let ve spolupráci se Střediskem PMS Svitavy	• Spolupracovat na realizaci probačního programu (výběr klientů, realizace konkrétních činností, spolupráce s lektory apod.) • Vyhodnocovat opatření a informovat rodiny i veřejnost
		3.1.8 Podporovat činnost zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na území města nebo v regionu (ZDVOP Květináč, ZDVOP při Dětském centru Svitavy)	• Materiálně, organizačně a případně finančně pomáhat (zejména v rovině investic) výchově dětí v přirozeném prostředí cílevědomé a systematické práce zejména v zemědělských nebo rukodělných činnostech, jež přispějí k posílení jejich zručnosti, vytrvalosti a cílevědomosti a současně jim vytvoří základy pro případnou manuální práci v budoucnosti
		3.1.9 Podporovat činnost nízkoprahových klubů pro děti a mládež do 26 let na území města i v regionu	• Jedná se minimálně o udržení současného stavu – tedy práci Nízkoprahového klubu Díra v prostorách ZŠ Felberova ve spolupráci s Bonanzou Vendolí, z.ú. a podporu nízkoprahového zařízení Prevence s Bonanzou ve Vendolí, které mj. soustředí děti z programů mentorské asistence, podporuje u dětí vztah k přírodě apod.
		3.1.10 Podporovat činnost Střediska výchovné péče Svitavska	• Podporovat denní stacionáře a program CESTA pro děti s projevy predeliktivního a deliktivního chování a v návaznosti práci s rodinami • Podporovat terénní práci (včetně intervenčních aktivit ve školních třídách) • Podporovat ambulantní práci (včetně vrstevnických a rodičovských skupin) • Podporovat případné zřízení druhé výchovné skupiny v rámci denního stacionáře SVP • Podporovat v případě potřeby snahu o rozšíření SVP do podoby i pobytových služeb pro děti z regionu • Podporovat vzdělávací činnosti SVP s pedagogickými pracovníky jako soustavou a cílevědomou činností zaměřenou na vztahy mezi vrstevníky, šikanu a prevenci projevů rizikového chování • Podporovat soustavné a cílené vzdělávání profesionálů v
		3.1.11 Podporovat veškeré výchovně vzdělávací činnosti zaměřené na principy odpovědnosti a samostatnosti	• Vyhledávat a účastnit se dalších programů všech subjektů, jež se zaměřují na rozvoj samostatnosti a odpovědnosti dětí (SVP, SVČ, Mateřské centrum, Bonanza Vendolí, z. ú., Lesní školka Na písku apod.)
	3.2 Zajistit práci s tzv. ohroženými nebo rizikovými rodinami případně dalšími skupinami obyvatel	3.2.1 Podporovat dlouhodobou a soustavou činnost v oblasti práce s pěstounskými rodinami	• Spolupracovat s organizací Děti patří domů z Hradce nad Svitavou nebo se sdružením Medea Hlinsko, případně s MC Krůček v rámci práce s dětmi a pěstounskými rodinami jako prevence před výchovným nebo sociálním selháváním
		3.2.2 Podporovat činnosti presanace ohrožených nebo rizikových rodin	• Podporovat služby presanace např. v návaznosti na program Mentorské asistence s cílem dosažení maximální možné budoucí samostatnosti a odpovědnosti podporovaných rodin nebo jednotlivců (matek samoživitelek apod.)
		3.2.3 Podporovat sociálně aktivizační činnosti selhávajících nebo rizikových rodin	• Ve vazbě na děti vytipované OSPOD MěÚ Svitavy nebo ve vazbě na konkrétní programy (Mentorská asistence, Drž se na

			uzdě, CESTA, probační program apod.) podporovat sociálně aktivizační služby v rodinách klientů s cílem dosažení maximální možné samostatnosti a odpovědnosti v souladu s reálnými možnostmi rodin v prostředí, v němž žijí
		3.2.4 Zřídit a podporovat podpůrné rodičovské skupiny v zařízeních prevence nebo střednědobé péče o ohrožené nebo rizikové děti	- Podpořit práci s rodinami prostřednictvím krátkodobých společných tzv. navykacích aktivit rodičů s dětmi umístěnými v zařízeních vyžadujících okamžitou pomoc - Podpořit metody VTI a rodinné terapie v zařízeních střednědobé péče nebo resocializačních a výchovných bytech v regionu
		3.2.5 Zavést specifické podpůrné služby pro rodiny zapojené do předchozích preventivních aktivit založené na společné činnosti s profesionály a dobrovolníky (primárně směřované na přirozené a jednoduché pracovní činnosti)	- Využít pozitivního působení prostředí Květné Zahrady apod. a akcelarovat výchovné působení s pomocí společně prožitých činností za pomoci opakovaných víkendových pobytů rodičů na statku přímo v kontaktu s dětmi ze ZDVOP - Využít společné manuální práce doplněné o psychologické nebo specifických terapeutické služby – např. metody VTI, mediace, facilitace, rodinné terapie apod.
		3.2.6 Podporovat vznik komunitních center ve městě i regionu	Využít možnosti vzniku těchto center za pomoci osvědčených provozovatelů např. sociálně aktivizačních služeb nebo nízkoprahových a volnočasových zařízení s cílem akcelarovat snahy o sounáležitost a vzájemnou podporu mezi občany
		3.2.7 Podporovat specifické programy pro cílovou skupinu seniorů zabezpečující větší míru bezpečí a prevenci zhoršení okamžité zdravotní nebo sociální situace	- Podporovat program tísňových tlačítek pro seniory v domácnosti - Podporovat technická opatření zvyšující míru bezpečí seniorů v místě bydliště, na veřejných prostranstvích nebo ve veřejných budovách - Sledovat moderní trendy prevence pro seniory a využít dostupných metod
	3.3 Snížit nebo stabilizovat problémy se sociálně vyloučenými osobami na území města	3.3.1 Podpořit rozšíření terénních sociálních služeb jako systematické a dlouhodobé profesionální činnosti města a podporovat spolupráci s neziskovými organizacemi v této oblasti	- Podporovat terénní sociální práci jako soustavnou, cílenou a dlouhodobou činnost vykonávanou na profesionálním základě mimo rámec příležitostných projektů nebo aktivit - Využívat projekty na podporu terénní práce jako doplněk pro rozšíření činnosti (materiální, personální nebo organizační případně koordinační) - základ terénní práce by měl mít soustavný a cílený profesionální charakter
		3.3.2 Podpořit rozšíření služeb pro sociálně vyloučené osoby na území města (vznik registrovaných sociálních služeb – nízkoprahového denního centra, noclehárny a azylového domu) včetně navazujících resocializačních činností a pracovních aktivit	- Podpořit realizaci projektu Šance s plánovaným vznikem NDC, noclehárny a AD pro ženy i muže - Podporovat doplnění systému soc. služeb o programy podporovaného zaměstnávání a pracovní rehabilitace vytvořením střediska krátkodobého nebo střednědobého zaměstnávání sociálně vyloučených osob nebo osob ohrožených sociálním vyloučením (např. jako součást projektu Šance)
		3.3.3 Podporovat výměnu lokality pro umístění AD pro sociálně vyloučené osoby a přebudování stávajícího zařízení na podporované bydlení s příležitostnou kontrolou	- V rámci projektu Šance podpořit přebudování stávajících prostor AD na Máchově aleji na podporované ubytování pro muže s příležitostnou kontrolní a sociálně aktivizační činností - Maximum klientů podporovaného bydlení zařadit do programů pracovní rehabilitace a podporovaného zaměstnávání v rámci projektu Šance
		3.3.4 Podporovat a spolupodílet se na znovuzavedení tzv. veřejné služby nebo obdobných institutů	Sledovat legislativní úpravy a případně neprodleně reagovat na možnost zřízení obdobných institutů, jakými byla veřejná služba apod.

		podporovaného zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných osob	• Zaměřit se na efektivní výběr klientů a vyhodnocování jejich pracovních činností
		3.3.5 Podpořit dlouhodobé programy pracovní rehabilitace a podporovaného zaměstnávání pro sociálně vyloučené osoby na území města	• Vytvořit, materiální, technické, organizační a koordinační podmínky pro zaměstnávání sociálně vyloučených osob
		3.3.6 Podporovat zpracování, předložení a realizaci projektů zaměřených na personální obsazení a vzdělávání terénních a sociálních pracovníků zaměřených na práci se sociálně vyloučenými osobami v rámci projektu Šance	• Podporovat doplnění systému registrovaných sociálních služeb v rámci projektu Šance o cílevědomý a dlouhodobý podpůrný program pro vzdělávání, personální a metodickou práci s pracovníky (profesionály, dobrovolníky a studenty)
		3.3.7 Podporovat využití tzv. resocializačních bytů pro klienty s potenciálem pozitivní změny a spolupracovat s „domy na půl cesty“ (DPC) v regionu při využití části bytů pro ubytování klientů DPC	• Zaměřit se především na klienty DPC prokazující schopnost socializace v rámci bydlení, zaměstnávání apod. v DPC v regionu • Podporovat konkrétní resocializační a integrační opatření u jednotlivých klientů DPC
		3.3.8 Podporovat výstavbu sociálních bytů rozptýlených ve všech částech města a zabránit koncentraci sociálních problémů do izolovaných (vyloučených) lokalit	• Podporovat snížení počtu soc. bytů v určité lokalitě, v ideálním případě pouze na jeden a odpovídající (standardní) počet obyvatel jedné domácnosti
		3.3.9 Ubytování klientů všech zařízení pro sociálně vyloučené osoby vždy důsledně spojovat se zaměstnáním	• Podporovat spojení tzv. podporovaného bydlení s jakýmkoliv zaměstnáváním krátkodobého nebo střednědobého charakteru, případně institutem obdobným veřejné službě nebo programu pracovní rehabilitace u kteréhokoliv subjektu poskytujícího sociální nebo navazující služby
		3.3.10 Podporovat terénní a ambulantní programy pro osoby experimentující nebo závislé na návykových látkách a jejich rodiny	• Jedná se konkrétně o udržení případně o rozvoj stávajících služeb pro experimentátory, uživatele návykových látek a drog včetně terapeutických služeb pro tyto osoby nebo jejich rodinné příslušníky • Jedná se o podporu tzv. výměnných (harm- reduction) programů jako prevence šíření nakažlivých chorob
		3.3.11 Podporovat cílené a dlouhodobé poradenské, terapeutické, aktivizační a svépomocné programy pro osoby abstinující na alkoholu nebo jiných návykových látkách	• V návaznosti na výše uvedené programy nebo opatření se jedná o podporu aktivizačních služeb nebo činností pro osoby abstinující na návykových látkách • Udržet nebo v případě potřeby rozšířit služby terénních programů (1 – 2 dny v týdnu) • Udržet nebo zkvalitnit služby ambulantního centra (1 – 2 dny terapeutických služeb za týden).
		3.3.12 Podporovat cílené a dlouhodobé terapeutické, aktivizační, komunitní nebo společenské programy nebo činnosti pro pacienty s psychickým nebo psychiatrickým onemocněním	• Jedná se o podporu programů nebo činností psychiatrického oddělení Svitavské nemocnice (přeléčených nebo ambulantních pacientů) včetně podpory rodin nebo rodinných příslušníků nebo přátel těchto pacientů

4. Svitavy městem, kde bezpečí je věcí všech občanů	4.1 Vytvořit efektivní oporu obětem trestných činů, přestupků nebo narušování veřejného pořádku	4.1.1 Podporovat Středisko PMS Svitavy v programech a projektech zaměřených na cílenou podporu obětí protiprávního jednání	• Udržet nebo v případě potřeby rozšířit poradenské služby pro oběti protiprávního jednání nebo osoby, které svoji újmu tímto způsobem pocítují
		4.1.2 Podporovat stávající služby krizového centra (sociální poradenství zaměřené na řešení dluhů a dalších finančních problémů)	• Zachovat poradenství v rozsahu (právník a sociální pracovník) na celý pracovní úvazek jako součást práce krizového centra • Cíleně informovat pracovníky NO v oblasti dluhového poradenství
		4.1.3 Podporovat vzdělávací programy zaměřené na výchovu k finanční gramotnosti	• Podporovat cílené programy zaměřené na finanční gramotnost pro děti a mládež nebo další cílové skupiny (seniory apod.)
		4.1.4 Podporovat služby asistovaného kontaktu, mediace, facilitace, sociálního poradenství včetně psychologických a terapeutických činností	• Podporovat stávající rozsah služeb KC Pestalozziho, případně reagovat nabídkou nových služeb na řešení aktuálních psychických, osobních nebo sociálních problémů občanů
		4.1.5 Podporovat vzdělávání pedagogických, sociálních pracovníků a pracovníků neziskových organizací v oblastech prevence a pomáhání	• Zaměřit se především na metody problémové, praktické a výcvikové na témata související bezprostředně s tzv. přímou péčí, případně důležitými legislativními úpravami • Podporovat vzdělávací programy zaměřené na práci s rodinou
	4.2 Vytvořit cílené, dlouhodobé a efektivní vzdělávání v oblasti prevence sociálních deviací	4.2.1 Zabezpečit informování o připravovaných vzdělávacích akcích (pro děti a mládež, odbornou veřejnost, laickou veřejnost)	• Konkrétně se jedná o webové informace o nabídce vzdělávacích akcí
		4.2.2 Podporovat specifické informační a vzdělávací programy zaměřené na seniory jako potencionální oběti protiprávního jednání	• Minimalizovat počet monologických metod, rozšířit metody dialogické, problémové nebo praktické, zejména pak výcvikové, kde by si senioři procvičili jednotlivé druhy bezpečného chování. • Informovat o konkrétních programech na webových stránkách, v měsíčníku Naše město případně vysílání televize CMS • Informovat veřejnost v rámci cílených příspěvků na TK města nebo na setkáních seniorů, klubu postižených civilizačními chorobami, případně dalších organizací zaměřených na cílovou skupinu seniorů
	4.3 Informovat odbornou a laickou veřejnost o přípravě, průběhu nebo vyhodnocení preventivních aktivit na území města nebo regionu	4.3.1 Podporovat zveřejňování aktualit z činnosti v oblastech prevence na webu města Svitavy (jako cílený způsob komunikace s odbornou veřejností nebo jako způsob komunikace s laickou veřejností)	• Informovat veřejnost na webových stránkách města, v měsíčníku Naše město, případně ve vysílání televize CMS nebo regionálních denících • Samostatnou kapitolu informování tvoří klíčové projekty, o nichž lze informovat v celostátních denících nebo veřejnoprávní televizi ČT

Poznámky: Výše uvedený přehled priorit (vizí), cílů, opatření i hlavních úkolů zahrnuje řadu oblastí a témat. Jejich splnění bude materiálně, technicky, personálně i organizačně náročné. Současně nebude jejich splnění pouze v silách města samotného. Členové platformy budou vždy hledat možnosti, jak maximálně přispět ke splnění stanovených cílů v jednotlivých oblastech. Prostředkem ke splnění úkolů je každoroční plán preventivních aktivit, pro nějž je rámcem rozpočet kapitoly prevence kriminality na daný kalendářní rok. Přehled aktivit v daném kalendářním roce je součástí návrhu rozpočtu a je schvalován zastupitelstvem města. Podrobnosti financování jsou uvedeny v kapitole 6. Současně platforma pro bezpečnost **nevylučuje reakci na jakékoliv problémy v oblasti bezpečnosti nebo prevence kriminality**, jež se mohou v období vymezeném touto strategií ukázat jako závažné a nejsou její aktuální součástí. Případné návrhy opatření budou zpracovány operativně podle uložených úkolů vedením města a budou projednány v orgánech města Svitavy s příslušným stanoviskem platformy. Pokud bude téma vyžadovat projektové (střednědobé) nebo programové (dlouhodobé) řešení, bude navržen konkrétní projekt nebo program a strategie bude aktualizována.

4. Realizace strategie v oblasti

Jednotlivé vize (priority 1. – 4.) a v nich obsažené cíle (1.1 – 4.3 – celkem 9) nebo opatření (celkem cca 50) budou postupně v průběhu let 2017 - 2021 dále realizovány prostřednictvím dlouhodobých, střednědobých a krátkodobých úkolů v oblasti bezpečnosti a konkrétních programů (projektů) a opatření v oblasti situační, sociální a viktimní prevence. Některé z hlavních úkolů jsou součástí výše uvedeného přehledu. Jejich řešení je konkrétní odpovědností jednotlivých představitelů subjektů zapojených v systému bezpečnosti a prevence kriminality na území města i regionu. Jednou z možností spolupráce na úkolech v oblasti bezpečnosti může být také iniciování věci uvnitř i vně platformy pro bezpečnost. Programy prevence sociálních deviací budou navrhovány a po schválení v orgánech města uskutečňovány prostřednictvím platformy, zejména s ohledem na jejich organizační náročnost a souvislosti, které se týkají jejich financování. Tento mechanismus zahrnuje i rychlé reakce na nově vznikající problémy v komunitě, související zejména s náhlými změnami ve společnosti. Součástí financování bude využití veškerých dostupných a efektivních dotačních programů, především na MV jako hlavním garantovi bezpečnosti v ČR.

5. Finanční zabezpečení preventivních aktivit

Město Svitavy vynakládá na oblast prevence kriminality v přepočtu na 10 tis obyvatel dlouhodobě (více než 15 let) jednu z největších finančních částek v ČR.

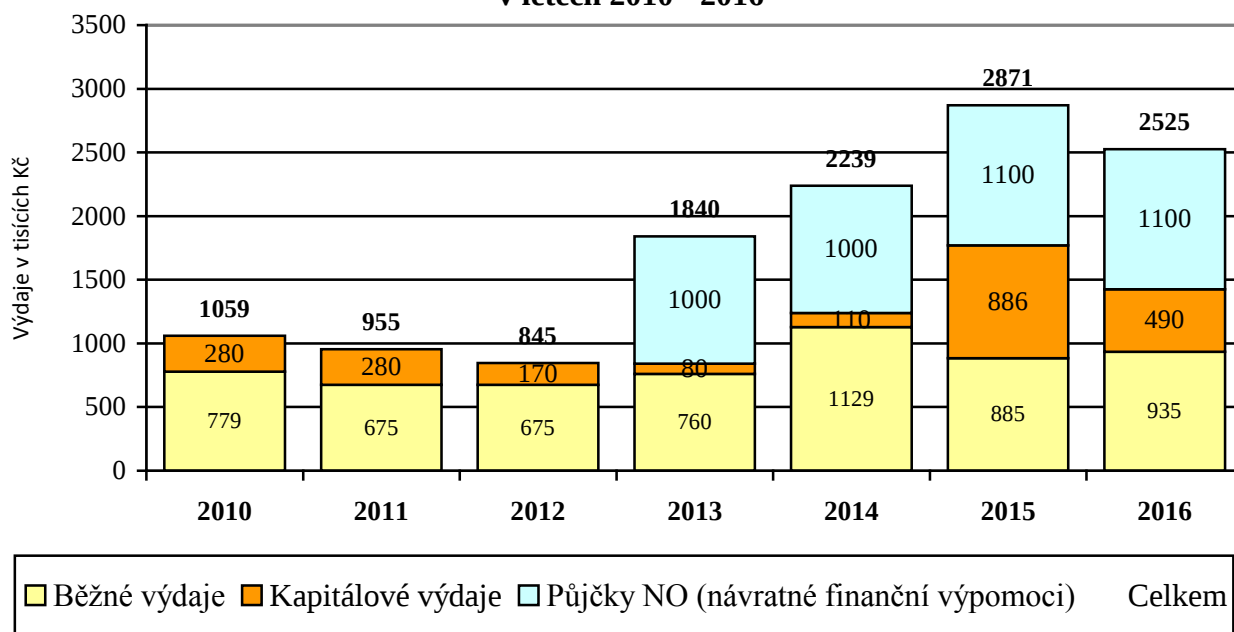
Z výsledku celostátního výzkumu¹⁰ provedeného u celkového počtu 206 obcí (měst) ČR v roce 2010 vyplývá, že celkem 63,11% dotazovaných měst nemá možnost iniciovat preventivní programy, projekty nebo opatření. U 76 obcí, které odpověděly, že možnost iniciace mají, se ukázalo, že 26 z nich nedisponuje žádnými finančními prostředky. Z 206 obcí tzv. třetího typu tak zůstává pouze 50, které mají možnost iniciovat tyto aktivity a disponují současně finančními prostředky. Pokud se však podrobněji soustředíme na jejich výši, je zřejmé, že pouze část z těchto měst má prostředky k dispozici v takové míře, aby reálně zajistila iniciaci nebo realizaci nějakých projektů, a to i v případech, kdy jsou dotovány ze strany jiných donátorů. Ze shora uvedeného vyhodnocení a následných výpočtů je zřejmé, že průměrná částka pro jedno z 50 měst, které prostředky k dispozici mají, je v přepočtu na 10 tisíc obyvatel 52.533 Kč. Nejvyšší uvedená částka, která v přepočtu na 10 tisíc obyvatel činí 494.444 Kč, odpovídá finančním prostředkům města Svitavy (bez započtení výdajů na mimořádné finanční výpomoci) vloženým do programu prevence kriminality v přepočtu na 10 tis obyvatel v roce 2009. Období od roku 2010 zachycuje níže uvedený graf výdajů v oblasti prevence kriminality (uvedeno bez započítání dotací v jednotlivých letech).

V posledních pěti letech přesahují vynaložené prostředky v kapitole prevence kriminality každoročně částku 1,5 - 2 mil. Kč. Podrobný pohled na financování oblasti prevence kriminality je zřejmý z grafu výdajů v oblasti prevence kriminality ve Svitavách v posledních 6 letech (2010 – 2016).

¹⁰ STÜNDL, Erich. *Systém včasné intervence a metody sociálně-výchovného působení*. Olomouc: UP v Olomouci, 2009. 137 s. Rigorózní práce.

Žádosti o nejrůznější granty v oblasti prevence kriminality a prevence závislostí se město Svitavy uchází velmi úspěšně již od roku 1999. Za tuto dobu přesáhly získané dotační prostředky částku přesahující 20 mil. Kč. Město Svitavy se aktivně účastní přípravy a realizace projektů řady partnerů. Jeho pomoc spočívá v metodické pomoci, pomoci při zpracování žádosti, ve formě nejrůznějších prohlášení, podílu na krytí některých nákladů a především aktivní účasti na realizaci řady projektů nebo opatření.

**Výdaje města Svitavy v kapitole prevence kriminality
v letech 2010 - 2016**



Poznámka: K navýšení běžných výdajů od roku 2013 se významnou měrou podílejí půjčky (v současnosti návratné finanční výpomoci) ve výši cca 1,0 až 1,1 mil Kč ročně. Zásadním způsobem zabezpečují stabilitu neziskových organizací (především v první polovině daného kalendářního roku) a umožňují poskytování významných intervenčních služeb pro občany města i regionu.

6. Kontrola a vyhodnocování

Nedílnou součástí práce „bezpečnostních složek“ i platformy pro bezpečnost je pravidelné vyhodnocování úkolů a opatření. Samostatnou kapitolu tvoří vyhodnocování preventivních programů nebo projektů. V praxi je prováděno v několika rovinách. V zásadě jej lze rozdělit na:

Věcnou kontrolu

Věcná kontrola je součástí každodenní práce vedoucích pracovníků zainteresovaných subjektů. Každoročně je za danou oblast připravena zpráva pro zastupitele města, včetně vyhodnocení spolupráce zainteresovaných složek (PČR, MP, hasiči, odbor dopravy, oddělení přestupkové apod.). Tyto podklady slouží k dalšímu definování úkolů, spolupráce, finančních toků apod. Hodnocení se dotýká kvalitativních i kvantitních ukazatelů (počet vyřešených nebo předaných veřejnoprávních deliktů, struktura pachatelů, lokalizace trestných činů, přestupků, nehod, objasněnost apod.).

Specifickou část tvoří hodnocení preventivních programů a projektů. Věcná kontrola je součástí hodnocení každého programu (probíhá zpravidla na závěr realizačního období 4 až 5 let). Týká se dosažení tzv. preventivních cílů kvantitativních ukazatelů (počty podpořených projektů, finanční náklady, apod.) kvalitativních ukazatelů (snížení páchaných skutků, zvýšení pocitu bezpečí, dosažení požadovaného počtu osob v cílové skupině, zobecněné přínosy a nedostatky jednotlivých projektů, celková efektivita programu apod.). Příkladem hodnocení konkrétního programu jsou webové stránky v oblasti prevence v roce 2006 – 2015. Zde jsou pravidelně (pro odbornou i laickou veřejnost) zpracovávány nejdůležitější statistické výstupy

V rámci projektů je hodnocení prováděno zpravidla po roce a týká se hodnocení preventivních i projektových cílů, záměrů i jednotlivých přijatých opatření a financování tak, jak je předepsáno jednotlivými poskytovateli dotací nebo stanoveno přímo platformou v případech, kdy se jedná o projekty financované z prostředků města Svitavy. Konkrétní přijatá opatření v rámci projektů jsou hodnocena obvykle na jednání platformy a jejich vyhodnocení je součástí zápisu z daného jednání, který je předkládán vedení města. Dílčí opatření mezi jednotlivými zapojenými subjekty jsou hodnocena bezprostředně po jejich realizaci.

Finanční kontrola

Finanční kontrola je prováděna několikastupňově v rámci usnesení orgánů města, ustanovení a směrnic MěÚ Svitavy. Týká se především tzv. vnitřní kontroly a kontrolního výboru zastupitelstva, které se několikrát ročně soustředí především na kontrolu usnesení rady a zastupitelstva.

Finanční kontrola, která se týká realizovaných programů a projektů po jejich ukončení, je prováděna jednotlivými poskytovateli dotací podle předem stanovených podmínek. Například u MV ČR jsou součástí hodnocení investiční i neinvestiční projekty. Hodnocení investičních projektů podléhá závěrečnému schválení Odboru programového financování MV ČR a je potvrzováno ke každému projektu samostatně příslušným formulářem. I v tomto případě však existuje možnost kontroly ze strany příslušného finančního úřadu.

Součástí finanční kontroly jsou také v rámci dotací poskytovaných městem Svitavy pravidelné kontroly závěrečných vyúčtování prováděné městským auditorem a odborem financí MěÚ Svitavy.

7. Závěr

Na přípravě strategie spolupracovali zástupci celé řady subjektů. Existuje reálná šance, že splněním shora uvedených úkolů a realizací převážné části preventivních opatření, projektů nebo programů dojde ke zvýšení bezpečí a bezpečnosti, a tím i celkové kvality života svitavských občanů.

Přes tento primární cíl zůstává faktem, že **bezpečnost a bezpečí je pojmem relativním**, který každý chápe ze svého úhlu pohledu.

Realizace Strategie v oblasti bezpečnosti závisí různým dílem na vůli představitelů státu (poskytování dotací na konkrétní projekty), kraje (podpora neziskových organizací a sociálních služeb) i města (uvedené minimálně jako součást této strategie), ale především v ochotě všech

spolupracovat v komunitě, využívat materiálního, technického a především personálního a osobnostního potenciálu všech subjektů a jejich pracovníků.

Na dlouhodobý stav kriminality má vliv široké spektrum okolností v komunitě i společnosti (výchova na všech úrovních, rodina, podpora vzdělanosti, sociální politika a sociální práce, zaměstnanost, podpora a práce neziskových organizací, celková situace v Evropě v kontextu s tzv. uprchlickou krizí apod.).

Koordinovaný postup zainteresovaných subjektů plynoucí ze Strategie v konečné fázi přinese úsporu personální, technickou i finanční a měl by přispět k naplnění hesla **„prevention se musí vyplatit“**.

REALIZACE VÝCHOVNÝCH OPATŘENÍ

